

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 10752
รับที่(อีเมล)
วันที่ - 2 ต.ค. 2563

ที่ กษ ๐๓๐๗/๕๐๒๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน
จำนวน ๔ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๓๔๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๒๒๕ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๖๙๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๑๗๐ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๕. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๖๐๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาบันทึกข้อตกลงการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าขนาดเล็กท้ายเขื่อนชลประทาน เขื่อนคลองตรอน
และเขื่อนก๊วกคอบมา จำนวน ๑๑๐ ชุด
๓. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายกฎกระทรวงที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจ
พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยแร่ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ของอ่างเก็บน้ำก๊วกลม
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำก๊วกคอบมา เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงทั้งสี่ฉบับอีกครั้งหนึ่ง โดยเรื่องเสนอ
ดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) และเป็นไปตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)
แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการพัฒนา
สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)
กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ดังนี้

/๑. เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานได้เสนอเรื่องขออนุญาตกฎกระทรวง ทั้งสี่ฉบับดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานจากผู้ใช้น้ำเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่นในหรือนอกเขตชลประทาน เพื่อบริการในการอนุญาตใช้น้ำ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงทั้งสี่ฉบับ ดังนี้

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงลำดับที่ ๑ และ ๒ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงลำดับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงลำดับที่ ๔ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓

และส่งร่างกฎกระทรวงให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว และกรมชลประทานได้ยืนยันความถูกต้องในร่างกฎกระทรวงไปยัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรียบร้อยแล้ว

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือแจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงเสร็จแล้ว มีการแก้ไขเล็กน้อย (ตามแบบการร่างกฎหมาย) โดยร่างกฎกระทรวง ดังกล่าวเป็นเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมชลประทาน ได้เสนอร่างกฎกระทรวงทั้งสี่ฉบับเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างกฎกระทรวง อีกครั้งหนึ่งแล้ว ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างกฎกระทรวงทั้งสี่ฉบับเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้แจ้งเรียนยืนยันและขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนาม ตลอดจนวัน เดือน ปี ในร่างกฎกระทรวงแล้วส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำลง ประกาศราชกิจจานุเบกษาต่อไป ตามหนังสือที่อ้างถึง ๔ และ ๕

ต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีชุดใหม่ จึงมีความจำเป็นต้อง เสนอร่างกฎกระทรวงทั้งสี่ฉบับดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างกฎกระทรวง ทั้งสี่ฉบับอีกครั้งหนึ่ง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านพลังงาน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานหมุนเวียน เพื่อลดสัดส่วนการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศซึ่งยุทธศาสตร์ประการหนึ่งคือการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ อนุมัติในหลักการให้ดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนคลองตรอน เขื่อนก๊วกคองมา ตามที่กระทรวงพลังงานเสนอเพื่อให้การบริหารจัดการโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กท้ายเขื่อนชลประทานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทานและไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าขนาดเล็กท้ายเขื่อนชลประทาน เขื่อนคลองตรอน และเขื่อนก๊วกคองมาขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ โดยตามข้อตกลงข้อ ๒ กรมชลประทานตกลงอนุญาตให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยใช้น้ำที่เหลือจากเขื่อนต่างๆ ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยตกลงชำระค่าชลประทานในอัตราตามกฎกระทรวงกำหนดการลดหย่อนค่าชลประทานสำหรับผู้ใช้ น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่อัตราค่าชลประทานที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจะต้องชำระดังกล่าว นั้น กรมชลประทานจะต้องดำเนินการขออนุญาตกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเขื่อนคลองตรอนและเขื่อนก๊วกคองมาเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ และได้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับก่อน หากกรมชลประทานไม่ดำเนินการขออนุญาตกฎกระทรวงจะเรียกเก็บค่าชลประทานไม่ได้ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะเสนอร่างกฎกระทรวงลำดับที่ ๔ ให้คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการร่างกฎกระทรวงเพื่อจะได้ดำเนินการประกาศราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับตามกฎหมายต่อไป อีกทั้ง หากสามารถดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้ น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๒ โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว

๔.๓ สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ มีปริมาณความจุอ่างเก็บน้ำ ๓๖.๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีองค์การบริหารส่วนตำบลด้านชุมพลขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๐.๗๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตรประมาณ ๒๙.๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๔๐,๙๐๓ ไร่

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยแร่ มีปริมาณความจุอ่างเก็บน้ำ ๘.๑๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโลม ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๐.๗๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตรประมาณ ๔.๐๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๖,๒๙๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ของอ่างเก็บน้ำก๊วยลม มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ๗๘๘.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาคสาขาลำปาง ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๙.๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และกรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๕.๓๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำ เพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตรประมาณ ๑๒.๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๓๕,๐๐๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำก๊วยคอกหมา มีปริมาณความจุอ่างเก็บน้ำ ๑๗๐.๒๙ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๐.๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตรประมาณ ๖๕.๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๖,๒๙๐ ไร่

จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานทั้งสี่แห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

๕. ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยแร่ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ของอ่างเก็บน้ำก๊วยลม เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำก๊วยคองมา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างกฎกระทรวงดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นายอลงกร วิวัฒน์เกษมชัย)

นิติกรชำนาญการ

๓๐ ก.ย. ๒๕๖๓